

Αξιολόγηση της Ειδικότητας Κομμωτικής (Ιούλιος 2015)

1. Ταυτότητα της Έρευνας

Σε συνέχεια απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.) προχώρησε στη λειτουργία της Ειδικότητας Κομμωτικής (Ε.Κ.) στη Β΄ Τεχνική Σχολή Λευκωσίας, κατά τη σχολική χρονιά 2007-2008. Μετά από θετική αξιολόγηση της Ε.Κ. και νέα απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Υ.Π.Π. προχώρησε στην επέκταση της Ε.Κ. από το 2013-14 σε τρεις νέες σχολικές μονάδες: στη Β΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσού, στην Τεχνική Σχολή Αγίου Λαζάρου στη Λάρνακα και στην Τεχνική Σχολή Πάφου. Η παρούσα αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2014-2015, δηλαδή κατά τη διάρκεια της δεύτερης χρονιάς της λειτουργίας της Ε.Κ. και στις τέσσερις σχολικές μονάδες.

Σκοπός της συγκεκριμένης αξιολόγησης ήταν η αξιολόγηση της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας της Ε.Κ. Τα ερευνητικά ερωτήματα που καθοδήγησαν τον σχεδιασμό της αξιολόγησης ήταν τα εξής δύο: (1) Ποιες είναι οι απόψεις των εμπλεκομένων στην Ε.Κ. (μαθητών/τριών, εκπαιδευτών/τριών, εποπτικού προσωπικού), όσον αφορά στον τρόπο λειτουργίας της Ε.Κ.; (2) Ποιες είναι οι απόψεις των εμπλεκομένων στην Ε.Κ. (μαθητών/τριών, εκπαιδευτών/τριών, εποπτικού προσωπικού) όσον αφορά στον βαθμό αποτελεσματικότητας της Ε.Κ. ως προς (α) την απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων της Κομμωτικής Τέχνης και (β) την εφαρμογή των γνώσεων και δεξιοτήτων της Κομμωτικής Τέχνης στους χώρους του κομμωτηρίου.

Το πρώτο ερευνητικό ερώτημα, το οποίο αφορά στον τρόπο λειτουργίας της Ε.Κ., διερευνήθηκε σε σχέση με τα Αναλυτικά Προγράμματα (Α.Π.), το Ωρολόγιο Πρόγραμμα (Ω.Π.), την Υλικοτεχνική Υποδομή, τους Μαθητές/τριες και τους Εκπαιδευτές/τριες. Το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα, το οποίο αφορά στην αποτελεσματικότητα της Ε.Κ., διερευνήθηκε σε σχέση με την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων της κομμωτικής τέχνης και την εφαρμογή τους στους χώρους του κομμωτηρίου.

2. Μεθοδολογία

2.1 Δείγμα

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν ο επιθεωρητής της Ε.Κ., η συντονίστρια της Ε.Κ., όλοι οι εκπαιδευτές/τριες της Ε.Κ. στις τέσσερις σχολικές μονάδες (10 άτομα) και όλοι οι μαθητές/τριες των Β΄ και Γ΄ τάξεων όλων των σχολικών μονάδων (123 άτομα).

2.2 Εργαλεία

Χορηγήθηκαν δύο ερωτηματολόγια (εκπαιδευτών/τριών, μαθητών/τριών) και διενεργήθηκαν έξη συνεντεύξεις, δύο ατομικές και τέσσερις ομαδικές. Το ερωτηματολόγιο εκπαιδευτών/τριών χορηγήθηκε σε όλους τους εκπαιδευτές/τριες της Ε.Κ. και το ερωτηματολόγιο μαθητών/τριών χορηγήθηκε σε όλους τους μαθητές/τριες του δείγματος. Διενεργήθηκαν ατομικές συνεντεύξεις με τον επιθεωρητή και τη συντονίστρια της Ε.Κ. καθώς και ομαδικές συνεντεύξεις: δύο με εκπαιδευτές/τριες (7 άτομα) και δύο με μαθητές/τριες (12 άτομα).

3 Αποτελέσματα - Εισηγήσεις

Όσον αφορά στη λειτουργία της Ε.Κ., οι εμπλεκόμενοι εκφράστηκαν θετικά για τα Α.Π. και το Ω.Π., λιγότερο θετικά για την υλικοτεχνική υποδομή και πολύ θετικά για τους μαθητές/τριες και εκπαιδευτές/τριες. Για τα Α.Π. έγιναν εισηγήσεις για ένταξη θεμάτων αισθητικής, ως επιλεγόμενων, καθορισμό ομάδας μαθημάτων για τα επιλεγόμενα μαθήματα, τροποποίηση και προσαρμογή του μαθήματος της Χιμείας, αλλαγές στις ώρες διδασκαλίας κάποιων μαθημάτων ή και προσθήκη καινούριων μαθημάτων, ένταξη εξειδικευμένων μαθημάτων, όπως το ξύρισμα και το αντρικό κούρεμα, προσθήκη νέων δραστηριοτήτων και αναφορών σε πηγές, εκσυγχρονισμό κάποιων θεμάτων, αντικατάσταση κάποιων θεμάτων με πιο σύγχρονα και ενδιαφέροντα θέματα, και περισσότερη εξάσκηση στο αντρικό κούρεμα. Προτάθηκε καταρτισμός Ω.Π. με δύο ή περισσότερα συνεχόμενα σαρανταπεντάλεπτα για τη διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων, επέκταση του ωραρίου των κομμωτηρίων που λειτουργούν στον χώρο του σχολείου κατά τις απογευματινές ώρες, αφαίρεση περιόδων από τα εργαστηριακά μαθήματα και πρόσθεσή τους στα τεχνολογικά του Α.Π. της Β΄ Τάξης, αύξηση των περιόδων του μαθήματος «Ασφάλεια στα Κομμωτήρια» και αύξηση των περιόδων των εργαστηριακών μαθημάτων με ταυτόχρονη μείωση των περιόδων κάποιων άλλων θεμάτων. Σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή, οι απόψεις των εμπλεκόμενων επικεντρώθηκαν στα πλήρως

εξοπλισμένα εργαστήρια, εφοδιασμένα με τα ίδια προϊόντα σε όλες τις πόλεις, αλλά και στο μικρό τους μέγεθος, ως αποτέλεσμα μετατροπής υφιστάμενων αιθουσών σε εργαστήρια κομμωτικής. Τονίστηκε η ανάγκη για επέκταση των αιθουσών ή δημιουργία μεγαλύτερων για πιο άνετη λειτουργία. Για τους μαθητές/τριες επισημάνθηκε το μεγάλο τους ενδιαφέρον για την ειδικότητα, η καλή συμπεριφορά τους, το ενδιαφέρον τους για συνέχιση των σπουδών τους στην κομμωτική και η επιλογή τους να εξασκήσουν το επάγγελμα της κομμωτικής. Προτάθηκαν μέτρα για βελτίωση των μεθόδων επιλογής των μαθητών/τριών στην Ε.Κ., ώστε να γίνεται επιλογή εκείνων που επιδεικνύουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Όσον αφορά στους εκπαιδευτές/τριες, διαπιστώθηκε ότι διαθέτουν ικανοποιητικά επαγγελματικά προσόντα, καλή διδακτική προσέγγιση και ενδιαφέρον για την Ε.Κ., έχουν καλή συνεργασία με τα εμπλεκόμενα μέρη, ενώ προτάθηκε η δημιουργία καταλόγου διοριστέων με εμπλοκή του ΚΥΣΑΤΣ και του ΣΕΚΑΠ και η ένταξή τους σε προγράμματα παιδαγωγικής κατάρτισης.

Όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα της Ε.Κ., οι εμπλεκόμενοι εκφράστηκαν πολύ θετικά για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων από τους μαθητές/τριες και για την εφαρμογή τους στους χώρους του κομμωτηρίου. Σε σχέση με την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, έγινε αναφορά σε επιτυχημένο κλάδο, υψηλό επίπεδο μόρφωσης, προσφορά γνώσεων και δεξιοτήτων επαγγελματικής αποκατάστασης, πλεονεκτική θέση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών μαθημάτων σε σχέση με τα τεχνολογικά, και ανάγκες για περισσότερη εξάσκηση σε μεμονωμένα θέματα του Α.Π. Σε σχέση με την εφαρμογή των γνώσεων και δεξιοτήτων στους χώρους του κομμωτηρίου, συζητήθηκε η λειτουργία του κομμωτηρίου που λειτουργεί στο χώρο του σχολείου, οι ευκαιρίες για εφαρμογή των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους μέσω των διάφορων εξωσχολικών δραστηριοτήτων και η εξάσκηση σε πραγματικά κομμωτήρια στα πλαίσια της βιομηχανικής κατάρτισης. Έγιναν εισηγήσεις για επέκταση του ωραρίου των κομμωτηρίων που λειτουργούν στις Τεχνικές Σχολές, προσπάθεια αύξησης του πελατολογίου μέσω διαφήμισης, περισσότερη πρακτική σε πραγματικούς πελάτες και περισσότερες ευκαιρίες εξάσκησης σε άτομα νεαρής ηλικίας.

4 Ερευνητική Ομάδα

Αγγελική Κατσιάνη, katsiani.a@cyearn.pi.ac.cy

Σοφία Βλάμη, vlami.s@cyearn.pi.ac.cy